

Justitsministeriet

Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2005-792-0075
Dok.: KHE40153

Besvarelse af spørgsmål nr. 150 af 20. maj 2005 fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål nr. 150:

”Hvordan forholder ministeren sig til et forslag om at udvide Sø- og Handelsrettens sagsområde og samtidig hermed udvide antallet af dommere ved denne med henblik på generelt at nedbringe sagsbehandlingstiden hos domstolene?

Hvilke fordele og ulemper vil der være forbundet med et sådant forslag?”

Svar:

1. De almindelige domstole er Højesteret, landsretterne og byretterne samt Sø- og Handelsretten i København.

Efter retsplejelovens § 224 behandles civile retssager i første instans ved byret, medmindre andet er bestemt i retsplejeloven eller i anden lov. Hovedreglen efter retsplejeloven er således, at civile sager skal anlægges ved byretten i første instans.

Efter en parts anmodning kan byretten efter retsplejelovens § 226, stk. 1, henvise en sag til behandling ved landsretten i første instans, såfremt sagen er principiel eller kan få væsentlig betydning for andre end parterne mv.

Retsplejelovens § 227 indeholder endvidere en henvisningsregel, hvorefter alle sager om krav, der har en økonomisk værdi over 1 mio. kr., efter anmodning fra en af parterne skal henvises til behandling ved landsretten i første instans. Endvidere kan en sagsøger efter eget valg umiddelbart anlægge sådanne sager ved landsretten, jf. retsplejelovens § 227, stk. 2.

Byretternes afgørelser appelleres til landsretten, mens landsretternes afgørelser appelleres til Højesteret.

Under Sø- og Handelsretten hører navnlig sø- og handelssager i Storkøbenhavn, dvs. sager, i hvilke fagkundskab til søforhold eller til handelsforhold skønnes at være af betydning. Sø- og

handelssager om krav, der har en økonomisk værdi af højst 100.000 kr., kan dog kun anlægges ved Sø- og Handelsretten, hvis sagen er omfattet af en eller flere af henvisningsbestemmelserne i retsplejelovens § 226, stk. 1, jf. herom ovenfor. Endvidere behandles sager, der opstår af ansættelsesforhold mellem arbejdsgivere og deres ansatte, kun ved Sø- og Handelsretten, hvis sagen er omfattet af en eller flere af henvisningsbestemmelserne i retsplejelovens § 226, stk. 1.

Under Sø- og Handelsretten hører endvidere sager, for hvis udfald anvendelsen af markedsføringsloven eller varemærkeloven er af væsentlig betydning, samt visse sager efter lov om produktsikkerhed mv.

Under Sø- og Handelsretten hører endvidere sager om konkurs, anmeldt betalingsstandsning, tvangsakkord og gældssanering i Storkøbenhavn.

Sø- og Handelsretten behandler endvidere visse straffesager, bl.a. om overtrædelse af markedsføringsloven.

Sø- og Handelsrettens afgørelser appelleres til Højesteret, i sager efter konkursloven dog til Østre Landsret.

2. En udvidelse af Sø- og Handelsrettens sagsområde vil i sagens natur betyde, at byretternes og/eller landsretternes sagsområde indskrænkes tilsvarende. Da Sø- og Handelsrettens domme i de fleste tilfælde uden særlig tilladelse kan ankes umiddelbart til Højesteret, vil en udvidelse af Sø- og Handelsrettens sagsområde også kunne medføre en forøgelse af antallet af ankesager i Højesteret – medmindre reglerne om anke af Sø- og Handelsrettens domme samtidig ændres.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der umiddelbart ikke grundlag for at antage, at en udvidelse af Sø- og Handelsrettens sagsområde og den flytning af sager mellem forskellige domstole, der vil være en konsekvens heraf, i sig selv vil have nogen nævneværdig betydning for den generelle sagsbehandlingstid ved domstolene.

Spørgsmålet om at ændre Sø- og Handelsrettens sagsområde har været overvejet af Retsplejerådet i betænkning nr. 1401/2001 om reform af den civile retspleje I (Instansordningen, byrettens sammensætning og almindelige regler om sagsbehandlingen i første instans).

Retsplejerådet foreslår i betænkningen en generel omlægning af instansordningen, der tager sigte på, at byretterne skal være den almindelige førsteinstans i alle civile sager, og at Højesterets arbejde skal koncentreres om sager af principiel og vidererækkende betydning, og Retsplejerådet foreslår i den forbindelse også en ændring af Sø- og Handelsrettens sagsområde. Retsplejerådet foreslår på den ene side at udvide Sø- og Handelsrettens stedlige kompetence fra Storkøbenhavn

til hele landet og på den anden side at begrænse Sø- og Handelsrettens saglige kompetence i sø- og handelssager til internationale sager og principielle sager. Samtidig foreslås Sø- og Handelsrettens eksisterende kompetence i bl.a. sager om varemærker udvidet til visse andre sager om immaterialret, herunder patentsager.

Som det fremgår af regeringsgrundlaget *Nye Mål*, vil regeringen i efteråret 2005 fremlægge et forslag til en domstolsreform. Regeringen vil i den forbindelse bl.a. – på grundlag af betænkning nr. 1401/2001 og høringssvarene over betænkningen (jf. 2001-02, 2. samling, Retsudvalget, alm. del – bilag 363) – tage stilling til Retsplejerådets forslag til reform af instansordningen i civile sager og herunder til ændring af Sø- og Handelsrettens sagsområde.